

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

XVI. KERÜLET KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

1164 BUDAPEST, CSOBAJ UTCA 12-14.

SZAKMAI PROGRAMJA



XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

TARTALOMJEGYZÉK

1. MŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ADATOK.....	3
2. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, ALAPELVEK.....	4
3. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT.....	5
4. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA - LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA	5
4.1 LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK.....	5
4.2 AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK.....	7
4.3 EGYÉB SZOLGÁLTATÁSELEMEK – TELJES KÖRŰ ELLÁTÁS	8
4.4 EGYÉB, TÉRÍTÉSMENTES SZOLGÁLTATÁSOK.....	9
4.5 SZOLGÁLTATÁSOK TÉRÍTÉS ELLENÉBEN	9
4.6 MEGHATÁROZÓ SEGÍTSÉGNYÚJTÁSI FORMÁK	9
4.7 . FOGLALKOZÁSOK, PROGRAMOK.....	12
5. GONDOZÁSI EGYSÉGEK	13
DEMENS GONDOZÁSI EGYSÉG	13
SZAKÁPOLÁS	16
6. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA.....	16
6.1 KÉRELEM BENYÚJTÁSA	16
6.2 ELŐGONDOZÁS	16
6.3 A SORON KÍVÜLI ELHELYEZÉS SZABÁLYAI.....	17
6.4 KÜLÖN ELJÁRÁS NÉLKÜLI ELHELYEZÉS	18
6.5 BEKÖLTÖZÉS	18
6.6 TÉRÍTÉSI DÍJ.....	19
6.7 AZ INTÉZMÉNYI JOGVISZONY MEGSZÚNÉSE	19
7. SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA	20
8. MÁS INTÉZMÉNYEKKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS	20
9. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	21
MELLÉKLETEK:	22

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

BEVEZETŐ

Az európai és hazai demográfiai és szociális folyamatokat figyelve elmondhatjuk, hogy az idősödő népesség száma és aránya egyre növekszik, és erre a folyamatra fel kell készülni, hogy az ebből adódó igényekre, szükségletekre megfelelő válaszokat tudjunk adni. Ez figyelhető meg a KSH adatai alapján a XVI. kerületben is.

Mivel a társadalmi folyamatok hatása következtében megváltozott a családszerkezet, ezek az idős emberek többnyire olyan háztartásban élnek egyedül, vagy hasonlóan idős társsal, ahol nincs fiatalabb személy.

Számos tanulmány igazolja, hogy e korcsoport 30-50%-ánál már számolni kell a napi életvezetés során segítséget, külső támogatást igénylő nehézségekkel. Mivel ez az állapot nem átmeneti, ezért az idősgondozás célcsoportjába olyan emberek tartoznak, akik hosszú távú ellátást igényelnek.

A lakosság életkörülményei, egészségi állapota, korösszetétele alapvetően meghatározza az ápolási, gondozási, szolgáltatási szükségleteket, igényeket, az alap- és szakellátások szintjét. Az elmúlt időszakban megfigyelhető, hogy az idősothoni ellátást egyre inkább azok veszik igénybe, akik állandó felügyeletet igényelnek, önellátási képességük jelentősen megromlott, folyamatos egészségügyi ellátásra szorulnak. Ezért a megnövekedett ápolási és gondozási szükségleteket már sem a család, sem az alapszolgáltatás nem tudja biztosítani, így célunkká és fontossá vált, hogy a jelenlegi szükségleteket figyelembe véve a szolgáltatásainkat az igényeknek megfelelően bővítsük.

Cél, egy olyan komplex intézmény megvalósítása, ahol az időskorú, beteg/ápolásra szoruló és demens lakók támogatása és ellátása történik az intézményben eltöltött időszakban. Ahol számukra lakhatás, gondozás, ápolás, fejlesztés és kellemes szabadidő eltöltésének lehetősége biztosított.

1. MŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ADATOK

Intézmény neve, székhelye:

XVI. kerületi Kertvárosi Idősek Otthona

1164 Budapest, Csobaj u. 12-14.

Tel.: 06-1-505-9800

E-mail: vezeto@kertvarosiidosotthon.hu

Webhely: www.kertvarosiidosotthon.hu

Az intézmény fenntartója, székhelye:

Budapest Főváros XVI. kerület Önkormányzata

1163 Budapest, Havashalom u. 43.

Szakosított ellátás keretében az intézmény által biztosított szolgáltatás:

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény:

- idősek otthona (102023 Időskorúak tartós bentlakásos ellátása),
- demens személyek ellátása, (102024 Demens betegek tartós bentlakásos ellátása),
- szakápolási szolgáltatás.

Férőhelyek száma: 51

Az intézmény ellátási területe: Budapest Főváros XVI. kerülete

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

A XVI. kerületi Kertvárosi Idősek Otthona (a továbbiakban: Idősek Otthona) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 5/A. § (1) bekezdése alapján – a következők szerint határozza meg a szakmai programját.

2. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, ALAPELVEK

Alapelveink:

- Egy olyan komplex intézmény működtetése ahol az időskorú, beteg/szakápolásra szoruló és demens lakóink számára, a lakhatás, gondozás, ápolás, fejlesztés és kellemes szabadidő eltöltésének lehetősége biztosított.
- Lakóink részére boldog, derűs, kiegyensúlyozott, tartalmas életet biztosítunk.
- Biztonságos és magas szintű ápolás és gondozás, hozzájárulva lakóink fizikai, pszichés, szociális, mentálhigiénés szükségleteinek kielégítéséhez, életminőségük javításához, szinten tartásához.
- A demenciával küzdő idős ember gondozása során ügyelünk arra, hogy életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Az ápolói és gondozói tevékenység során különös hangsúllyal bír, hogy a demens lakó érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen az adott pillanatok élvezetére, illetve, hogy állapotromlását késleltető támogatást kapjon.
- Az emberi méltóság tiszteletben tartásával az ellátást igénybe vevők számára szociális, egészségi és mentális állapotuk és szükségleteik figyelembevételével a megfelelő gondoskodás, ápolás biztosítása.
- Az önállóság megtartásával az érdeklődésnek és képességnek megfelelő elfoglaltság és szabadidő szervezése.
- A harmonikus nyitott, őszinte ellátott-ellátó kapcsolat kialakításával, a hozzátartozók segítő együttműködésével a családi légkör megteremtésével, a kiszolgáltatottság érzésének csökkentésére törekszünk
- Az ellátás színvonalának fejlesztését a dolgozók folyamatos szakmai képzésével és tárgyi eszközök biztosításával kívánjuk elérni.
- Lakóink saját életük mindennapi élményeinek aktív részesei lehessenek, képessé válva társas kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Következésképpen ezzel - életükben és mindennapjaikban - pozitív változást érhetünk el.

A fenti alapelvek figyelembevételével az Idősek Otthona legfőbb céljának tekinti az emberi méltóság tiszteletben tartásával az intézményben élő idős-, beteg-, demens embereknek olyan lakóhely teremtését, amely az élet utolsó szakaszában is igazi otthonná válik. Tevékenységünket mindenkor az ellátottak egyéni szükségleteit szem előtt tartva kívánjuk biztosítani.

Kötelességünk a nyújtott ellátást a mindenkor szakmai követelményekkel összhangba hozni, ennek érdekében:

- ágazati törvényeket, rendeleteket, hatósági előírásokat és módszertani ajánlásokat figyelembe véve működünk,
- az ellátás során a szakmai és etikai szabályokat betartjuk,
- folyamatosan törekszünk a korszerű gondozási formák alkalmazására, szem előtt tartva az ellátotti és partneri elvárásokat,
- az előírt és megkívánt biztonsági követelményeket ismerjük és betartjuk, mely vonatkozik az ellátottakra, dolgozókra és környezetre egyaránt.

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

Szociális tevékenységünk minőségi követelményeinek érdekében munkatársaink magas szakmai felkészültségű szakemberek, akik számára fontos a folyamatos szakmai fejlődés, a minőség iránti elkötelezettség és az ellátott-központú minőségi munkavégzés.

Mindezek megvalósítása érdekében az Idősek Otthona a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 67. § (1) bekezdése, és a 68. § szerint teljes körű ellátást nyújt.

Az intézmény feladata, hogy a szolgáltatást úgy nyújtsa az ellátottak részére, hogy az megfeleljen az intézményi működést szakmailag is érintő szabályozásoknak, így:

- a jelen szakmai programnak,
- az alapító okiratnak,
- a szervezeti és működési szabályzatnak,
- az intézmény házirendjének,
- valamint a jogszabályokban meghatározott szakmai szempontoknak, az ott meghatározott feladat-ellátási követelményeknek.

3. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT

A kerület lakónépessége 2024. december 31-én 71 575 fő volt. A korösszetétel kedvezőtlenül alakul, 2024-ben a népességének a 14,6%-a a 14 évnél fiatalabb, míg a **65 éven felülieké** 22,3% ,**15 950 fő. Az időskorú személyek száma több mint a lakosság 1/5-e.**

A globális öregedés, az idősek számának növekedése és az átlagéletkor emelkedése az Idősek Otthona ellátási területén is érzékelhető. Az utóbbi években az ellátás iránt egyre nagyobb igény mutatkozott kerületünkben. A megnövekedett gondozási szükségletet sokszor már sem a család, sem az alapszolgáltatás nem tudja biztosítani.

Erre a korosztályra – így a XVI. kerületi idős lakosokra is - általában jellemző, hogy nem szívesen hagyják el lakókörnyezetüket, Az Idősek Otthona a kerületben egy hiánypótló szolgáltatás, mely generálta az önkormányzat feladatellátásának szükségességét.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokról szóló 5/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ök. rendelet) szerint intézményünk Budapest XVI. kerületében lakóhellyel rendelkezőket tudja fogadni. A fentiekén túl az Idősek Otthonában az Szt. 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek, valamint olyan idős emberek ellátására van mód, akik középsúlyos vagy súlyos demencia kórképével rendelkeznek és az állapotuknak megfelelő speciális ellátásuk a normál ellátást nyújtó részlegben nem oldható meg, betegségük következtében önálló életvitelre nem képesek, térbeli, időbeli és saját helyzetére vonatkozó tájékozódó képességük jelentősen romlott, veszélyeztető helyzetbe kerülhetnek.

Az elhelyezés feltétele, hogy az érintett személy nem szenved pszichiátriai-, vagy szenvedélybetegségben.

4. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA - LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

4.1 LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK

Intézményi ellátás összesen: 51 fő

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

Időszotthoni ellátásban: 40 fő

Demens ellátásban: 11 fő

Szakápolási ellátásban: az igények szerint

Személyi feltételek:

A fenntartó az engedélyezett létszámot 27 főben állapította meg:

- 1 fő intézményvezető (szociálpolitikus)
- 1 fő vezető ápoló (diplomás ápoló)
- 12 fő szakápoló, ápoló, gondozó
- 1 fő terápiás munkatárs (szociális munkás)
- 1 fő szociális munkatárs (szociálpedagógus, intézményvezető helyettes)
- 1 fő szociális foglalkoztatás szervező
- 1 fő gyógytornász (gyógytornász)
- 2 fő gazdasági/adminisztratív munkatárs
- 3 fő takarító / mosodai munkatárs
- 3 konyhai munkatárs
- 1 fő karbantartó / gondnok munkatárs

Tárgyi feltételek:

Az Idősek Otthona Budapest XVI. kerületnek zöldövezeti parkos részén, családi házas környezetben található. Tömegközlekedéssel a H9 HÉV Csömöri irány Cinkota alsó megállótól a 175-ös, 174-es autóbusz Csókakő utcai megállótól, 92-es autóbusz Cinkota H megállótól gyalogosan, valamint gépkocsival jól megközelíthető.

Az intézmény közelében találhatóak gyógyszertárak, élelmiszerboltok is, valamint innen tömegközlekedéssel rövid távolságon belül helyezkedik el a Kistarcsai Flór Ferenc Kórház (2143 Kistarcsa, Semmelweis tér 1.) is.

Az épület zöldmezős beruházásként 2025-ben került átadásra.

A legmodernebb gépészeti megoldásokkal, hűtő-fűtő légtechnikai berendezéssel, napelemmel, fűst- és tűzjelző rendszerrel, nővérhívó rendszerrel felszerelt.

A kétszintes épületet nagy kert veszi körül. Elhelyezkedése, természeti adottságai, kiválóan alkalmassá teszik az idősgondozásra. Az épületen belül az akadálymentes közlekedés biztosított, lifttel ellátott. Belül tágas közlekedők és közösségi célú helyiség ebédlő, társalgók találhatóak: A közösségi helyiségek több funkcióban működnek, a társas és családi kapcsolatok és különböző foglalkozások kiváló színterei is. Lakóink egészségügyi ellátásához rendelkezésre áll orvosi rendelő, torna szoba. Az intézmény által nyújtott szolgáltatásokat étkező, korszerű konyha és mosoda is segíti.

Az Idősek Otthonában az ellátás két gondozási egységben folyik.

Időszotthoni gondozási egység

40 fő elhelyezésére megfelelő

Az időszotthoni gondozási egység helyiségei:

- 28 egyágyas és 6 kétágyas apartman,
- minden apartman rendelkezik saját akadálymentesített fürdőszobával, illetve saját kis

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

- konyhasarokkal,
- az apartmanokban nővérhívó rendszer üzemel napi 24 órában, aminek a jelzése veszély esetén nővérszobákba és a személyzeti tartózkodóba érkezik,
- egy orvosi szoba – az emeleten,
- egy nővértartózkodó – a földszinten,
- közösségi helyiségek a látogatók fogadására, illetve a közösségi programokhoz, külön helyiség az egyéni terápiához, tornaszoba, illetve külön a vallásgyakorlásra szolgáló helyiség,
- látogatói mosdók.

Demens gondozási egység

11 fő elhelyezésére megfelelő

A demens gondozási egység helyiségei, melyek a speciális ellátásnak megfelelően kerültek kialakításra:

- 1 négyágyas, 3 kétágyas és 1 egyágyas demens ellátottak számára kialakított szoba,
- a szobák rendelkeznek nővérhívó rendszerrel,
- minden szobához tágas mozgáskorlátozottak által is jól használható fürdő és wc tartozik,
- egy nővérszoba – itt található a nővérhívó rendszer kijelzője,
- foglalkoztató helyiség – a demens foglalkozások egyéni és csoportos formában itt történnek,
- étkező demens ellátottak számára.

4.2 AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK

Az Idősek Otthona a Rendelet 2. § 1) pontja szerint alábbi szolgáltatáselemeket nyújtja:

Igény szerint **tanácsadást** nyújtunk a lakók élethelyzetének, szükségleteinek megfelelően, akár speciális felkészültséget igénylő témákban is. A tanácsadás során az idős lakók megkapják a megfelelő tájékoztatást ahhoz, hogy kellő mennyiségű és minőségű információval rendelkezzenek az információhiányos életterületeken. Ezzel lehetőség nyílik számukra az önállóan, vagy segítséggel történő életvezetési problémák, konfliktusok megoldására, ügyeik intézésre. Az intézmény így támogatja az ellátottat önállóságának minél tovább történő fenntartásában.

Lakhatás, felügyelet, gondozás, háztartást pótló segítségnyújtás

Az Idősek Otthona a korszerű, gépészeti megoldásokat tartalmazó energiahatékony épületben 39 jól felszerelt, külön nagy méretű akadálymentes fürdőszobát, előteret is tartalmazó apartmanokban biztosítja a lakók számára a lakhatást és a folyamatos szakemberek által végzett felügyeletet és gondozást.

Az idősek otthonában folyó gondozási tevékenység olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget jelent, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására, fejlesztésére kerül sor. A gondozók a napi rutinok keretében az egyéni állapothoz igazodó mértékben segítenek lakóink számára a személyes környezetük rendben tartásában és személyi higiénés tevékenységek elvégzésében.

Étkeztetés

A lakók számára életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően napi ötszöri (3 fő és 2 kis étkezés) étkeztetés keretében biztosítjuk az előírt energiaszükségletet.

A feladatellátás az alábbiak szerint történik:

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

- a) az akadálymentesített intézmény földszintjén található tágas, az idősek életkori sajátosságaihoz alkalmazkodó bútorozott ebédlőben történő felszolgálással, vagy önkiszolgálással, a készségeknek megfelelően,
- b) szükség vagy igény esetén az ellátott apartmanjában történő szállítással,
- c) aki nem tud önállóan étkezni, azoknak a nővérek segítenek,
- d) gondoskodunk a rendszeres folyadékbevitelről (tea, citromos víz).

Az étkeztetést XVI. Kerületi Kertvárosi Egyesített Bölcsőde (1163 Budapest, Vívó utca 2.) által főzött, vásárolt élelmezés biztosítja az év 365 napján.

Szakorvosi javaslatra a cukros, tejmentes, epekímélő, pépes diéta is rendelkezésre áll.

Készségfejlesztés

Célunk, az ellátást igénybe vevő idős ember meglévő képességeinek minél további megőrzése, szinten tartása, az önállóság, önellátó képesség megtartása, testi-lelki aktivitás fenntartása. Alapvető feladatunk, hogy az ellátottak az intézmény részéről kapják meg azt a segítséget, amire ezek megtartásához szükségük van, annak érdekében, hogy az intézményi közösségi életben szervesen részt tudjanak venni.

A szociális készségek és kompetenciák területei lehetnek:

- önellátási képességek fenntartása,
- személyes kapcsolatok kialakításának és fenntartásának fejlesztése,
- kommunikációs készségek fejlesztése,
- döntéshozatali képességek és a közösségi tudat fejlesztése.

Az aktivitás fenntartása, a szervezett foglalkoztatás az ellátottak körében nagyon fontos feladat, hiszen ezzel nem csak azt érzük el, hogy szabadidejüket hasznos tevékenységgel, jó közérzettel, jó kedvvel töltik el, hanem azt is, hogy meglévő képességeiket szinten tarthatjuk, fejleszthetjük. Ezen tevékenységgel megszüntethető az izoláció, a tétlenség, a kóros öregség és betegségtudat. A foglalkozások során a gondolkodás, emlékezet, beszédképesség fejlesztése, a vizuális-auditív figyelem fejlesztése, az érzékelés, észlelés, tájékozódás, valamint a mozgás fejlesztése kiemelt fontosságú.

Szállítás

Lakóink számára egészségügyi állapotukat esetleges mozgáskorlátozottságukat is figyelembe véve megszervezzük az intézményen kívüli szakorvosi vizsgálatokhoz, alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutást speciálisan kialakított gépjárművel. A szolgáltatást az intézményvezetővel, vezető ápolóval előre egyeztetett módon, és időpontban lehet igénybe venni. A gépkocsivezető segítséget nyújt a be- és kiszállásnál, valamint a biztonságos közlekedés feltételeinek megteremtésében (biztonsági öv, kerekeszék bekötése, stb.). Szükség esetén gondozónő vagy terápiás/szociális munkatárs is részt vesz a kísérésnél. A szolgáltatást elsősorban a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Területi Szociális Szolgálat (1165 Budapest, Veres Péter út 109.) által, a kerület lakói számára térítésmentesen biztosított Nyugdíjasok Segítő Szolgálat közreműködésével biztosítjuk.

4.3 EGYÉB SZOLGÁLTATÁSELEMEK – TELJES KÖRŰ ELLÁTÁS

Az Idősek Otthona a további szolgáltatásokat nyújtja:

- orvosi ellátás – intézményi orvos (heti 2 x 2 órában), pszichiáter szakorvos (havi 2x 2 órában, előre egyeztetett időpontban) érhető el az intézményben, a többi szakorvosi ellátás a kerületben található szakrendelőben igény szerint biztosított,
- szakorvosi ellátáshoz, illetve kórházi kezeléséhez való hozzájutás segítése,
- egyes gyógyászati segédeszközök biztosítása, közreműködés azok beszerzésében,
- egészségi állapot rendszeres ellenőrzése, (vérnyomás, pulzus, vércukor, testhőmérséklet, testsúly, labor vizsgálatok),

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

- az egészségügyi állapot szinten tartáshoz és javításához szükséges alapgyógyszereket – a külön jogszabályban meghatározottak szerint térítésmentesen biztosítjuk, ezen túlmenően az egyéni gyógyszerigények költségét az ellátott viseli, de ezek beszerzésében szükség szerint munkatársaink közreműködnek,
- szükség szerinti a személyi higiéné biztosításáról, a gyógyszerelésről, az étkezésben, a folyadékpótlásban, a hely-és helyzetváltoztatásban, valamint az inkontinenciában való segítségnyújtásról,
- szükség és kapacitás szerinti szakápolásáról a vonatkozó egészségügyi jogszabályokban rögzített és meghatározott tevékenységek végzésével,
- szükség esetén az egészségügyi szakellátásba történő beutalásáról,
- prevenció és állapotkövető szűrővizsgálatok és orvosi tanácsadás,
- egészségmegőrzését szolgáló felvilágosítás – primer prevenció: egészséges táplálkozás fontossága, szenvedély betegségek kialakulásának megelőzése; secunder prevenció: már meglévő betegségek romlásának megelőzése, az állapotromlás megállítása, lassítása,
- mentálhigiénés gondozás és foglalkoztatás,
- biztosítjuk a szabadidő tartalmas eltöltését – egyéni, kis és nagy csoportos programok keretében (énekar, kézműves foglalkozások, táncos programok, múzeum és templom látogatás, közös séták, műveltségi vetélkedők, barkochba),
- az ellátást igénybe vevők az intézetben saját ruhájukat viselik, de ha szükséges biztosítjuk a ruházattal, illetve textíliával való ellátást és a textíliák, ruházat mosását a házirendben szabályozott módon,
- gondoskodunk az ellátást igénybe vevők értékeinek, vagyontárgyainak megőrzéséről, melynek módját és az abból kizárt tárgyak körét a házirend szabályozza,
- demens ellátottak ápolása-gondozása, speciális foglalkozások, speciális tárgyi feltételekkel.

4.4 EGYÉB, TÉRÍTÉSMENTES SZOLGÁLTATÁSOK

Minden igénybe vevő részére nyújtott szolgáltatás:

- rendszeres gyógytorna, egyéni és csoportos foglalkozások keretében,
- inkontinens betegek ellátásához szükséges anyagok, eszközök egyéb, a Rendeletben nem szereplő alapgyógyszerek és gyógyászati segédeszközök beszerzése, az ellátottak manikűrözését a gondozók végzik feladatkörükön belül,
- a hitélet gyakorlásának külső segítőkkel folyamatosan biztosítjuk,
- a kerületben működő idősek számára rendelkezésre álló szállító szolgálat keretében lehetőségünk van előre egyeztetett időpontban igénybe venni a szolgáltatást.

4.5 SZOLGÁLTATÁSOK TÉRÍTÉS ELLENÉBEN

- a pedikűr és a fodrászat vállalkozókkal történt előzetes megegyezés alapján egyéni fizetéssel történik – az árlista az intézmény lakóinak tájékoztatására a hirdetőfalon folyamatosan kifüggesztve megtalálható (név, helyszín, fogadónapok, árak),
- az inkontinens betegek ellátásához szükséges anyagok, eszközök egyéb, a Rendeletben nem szereplő alapgyógyszerek és gyógyászati segédeszközök beszerzése esetén a beszerzési áron megtérítésére köteles az igénybe vevő.

4.6 MEGHATÁROZÓ SEGÍTSÉGNYÚJTÁSI FORMÁK

Gondozás - ápolás

Az ellátásban részesülő személyre vonatkozóan elkészítjük az egyéni gondozási tervet, mely személyre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási,

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

ápolási, fejlesztési feladatokat és azok megvalósításának módszereit. A gondozási terv az ellátás igénybevételének megkezdését követő egy hónapon belül kerül elkészítésre. Erről a mentálhigiénés munkacsoport vezetője gondoskodik. A gondozási tervet, annak módosítását az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen kell elkészíteni. A terv eredményességének feltétele az ellátást igénybe vevő aktív közreműködése. Kidolgozását munkacsoport végzi, amelyben az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember, valamint az intézményvezető által kijelölt szakemberek vesznek részt (pl.: orvos, vezető ápoló, foglalkoztatás szervező, mentálhigiénés szakember).

Az egyéni gondozási terv tartalmazza:

- a) az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét,
- b) az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeni ütemezését,
- c) az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeit. Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését.

Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport évente - jelentős állapotváltozás esetén, annak bekövetkeztekor - átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

Az ápolási, gondozási feladatok között el kell látni a következő tevékenységeket:

- gyógyszer átadás, beadás,
- sebellátás, felfekvések kezelése,
- fürdetés, mosdatás,
- tisztába tevés, ágytálazás,
- öltöztetés,
- az ellátottak mozgatása, emelése,
- az ellátottak tornáztatása – különösen a fekvő betegeknél,
- kéz- és lábápolás,
- a szennyes ruha és ágynemű gyűjtése, valamint a tiszta kiadása.

Az intézmény szakápolási tevékenységet is kíván folytatni, ezért rendelkezésre állnak a működéshez szükséges helyiségek és az előírt tárgyi feltételek. Így felkészülten tudunk reagálni azokra a helyzetekre, amikor a kórházi ellátásból szakápolási szükséglettel jönnek haza a lakóink, továbbá bizonyos beavatkozásokhoz (pl. női ellátottak esetében katéter felhelyezése, cseréje, infundálás) nem szükséges kórházi ellátást igénybe venni. Ez különösen a demens lakók esetében nagy előny.

Étkeztetés

Az otthon napi ötszöri étkezést biztosít az ellátottak számára napi 3 fő- és két kísétkeztetést ebből egy alkalommal (ebéd) meleg ételt biztosítunk, az igénybe vevők egészségi állapotára való tekintettel, az ide vonatkozó előírásoknak megfelelően, higiénikus, kulturált körülmények között. Szakorvos javaslatára diétás étkezési lehetőség is rendelkezésre áll (normál, cukros, epés, pépes).

Reggeli időpontja: 8 – 9 óra között

Ebéd időpontja: 11 – 14 óra között

Vacsora időpontja: 17 – 19 óra között, illetve tetszőlegesen.

Az ebédet az ebédlőben, a reggelit és a vacsorát az ebédlőben, vagy az apartmanokban fogyasztják el a lakók.

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

Előzetes megbeszélés szerint, a távollévők részére a dolgozók az eltehető ételeket az intézmény hűtőszekrényében, névvel ellátva tárolják, és utólag kiadják.

Amennyiben az ellátott egészségi állapota úgy kívánja, az intézmény dolgozói az ételt a szobákba beviszik, ahol a lakó önálló étkezés keretében elfogyasztja azt, vagy a gondozók segítséget nyújtanak az étel elfogyasztásához. Az ételek melegítése a szobákhoz tartozó „konyhai” részben található mikrohullámú sütőben lehetséges.

A szobákhoz hűtő is tartozik, ahol az egyéb/saját főtt ételt lehetőség szerint ételtároló dobozba kell tárolni. Nagy gondot fordítunk az étkezés kulturáltságára (asztalterítő, kanál, kés, villa, szalvéta, pohár).

Az étkezés során mind az étkezőben, mind a fekvő betegeknél nővéri felügyeletet biztosítunk.

Az idős, megfelelő fogazattal nem rendelkező lakók pépes ételt kapnak. Az otthonban az ételt szállító konyhával együttműködve igyekszünk figyelem bevenni az ellátottak igényeit, kéréseit is.

A fekvőbetegek ellátása során nagy gondot fordítunk a folyamatos folyadékbevitelre.

Ruházattal, textíliával való ellátás

Amennyiben az ágyneműt és az ellátott ruházatát az intézmény biztosítja, az az intézmény tulajdonát képezi. A saját és az intézményi ruházat és textília mosásáról és javításáról az intézmény mosodájában gondoskodunk a Házirendben leírtaknak megfelelően.

Gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátás

Az intézmény rendelkezik az ellátásban részesülők rendszeres, illetve eseti gyógyszer-szükségeihez igazodó, megfelelő mennyiségű alapgyógyszer készlettel. Az alapgyógyszer-készletet havonta az intézmény orvosa állítja össze az intézmény vezető ápolójának javaslata alapján. Az összeállításnál figyelemmel kell lenni az ellátottak egészségi állapotának javítására vagy szinten tartására, rehabilitációjára, valamint az esetlegesen előforduló sürgős ellátásra is.

Az intézmény csak a társadalombiztosítás által támogatott gyógyszereket biztosítja. Egyéb az alapgyógyszer listán nem szereplő készítményeket az intézmény térítés ellenében beszerzi a lakók kérésére. Az alapgyógyszerlistát mindenki számára hozzáférhető helyen függesztjük ki.

Ha az ellátottak részéről a közgyógyellátási igazolványra való jogosultság feltételei fennállnak, akkor annak a beszerzéséről, időben történő érvényesítéséről a vezető ápoló gondoskodik.

A test távoli és -közeli segédeszközök beszerzése szakorvosi javaslat alapján történik, társadalombiztosítás szolgáltatásaira jogosult ellátottak számára.

Mentálhigiénés ellátás

A gondozás célja a szorongás leküzdése, az izoláció elkerülése, az emberi kapcsolatok megtartása, tovább építése, elfoglaltság és szórakoztatás nyújtása.

Az ellátottakkal együttműködve, a mentálhigiénés kolléga elkészíti a gondozási tervet. Szükség esetén számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő/vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe. Ezekbe a folyamatokba a településen működő egyéb humán szolgáltatások szakemberéből álló szakmai team is bekapcsolódhat.

Mentálhigiénés ellátás keretében biztosítjuk:

- a személyre szabott bánásmódot,

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

- a konfliktushelyetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni és csoportos megbeszélést,
- szabadidő sokszínű és változatos eltöltésének feltételeit,
- az ellátottak családi és társas kapcsolatainak fenntartásához szükséges feltételeket,
- gondozási tervek megvalósítását, a mindennapi életvitelhez szükséges szociális készség fejlesztését,
- hitélet gyakorlásának feltételeit,
- segítjük, támogatjuk az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését, valamint az egyéni kezdeményezésben megvalósuló programokat is.

4.7 . FOGLALKOZÁSOK, PROGRAMOK

A foglalkozások folyamatosak és rendszeresek, éves-, havi-, heti- illetve napi munkaterv alapján biztosítottak.

Az intézményben fontosnak tarjuk, hogy a mentálhigiénés kollégák által szervezett programok differenciáltak legyenek, több típusú tevékenységet foglaljanak magukba. A nagy és kis csoportos foglalkozások mellett, nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni terápiára is. Az így biztosított komplex foglalkozáspalettnak köszönhetően az ellátottak képességeit igyekszünk szinten tartani és fejleszteni, az esetleges hanyatlást pedig lassítani.

Rendszeres programjaink:

- tematikus és általános séták,
- torna – gyógytornász vezetésével,
- társasjátékok – barkochba, malom, sakk, kártyajátékok, memóriajáték,
- irodalmi kör,
- zenei programok, népdalkör,
- kultúr csoport – történelmi események felidézése,
- filmklub,
- hagyományőrző csoport.

Közös nagy intézményi események:

- születésnapok és névnapok megünneplése,
- különböző évenként ismétlődő ünnepek megtartása,
- nemzeti ünnepek megünneplése,
- idősek hónapi rendezvények,
- zenés-táncos mulatság idősek részére.

A kiemelt ünnepek és az azokra való jókedvű, közös készülődés, az ismétlődő tevékenységek segítenek a lakóknak megtartani egyfajta életritmust, állandóságot, és megelőzik a beszűkülést.

Támogatjuk az önszerveződést, a saját egyéni ötletből megvalósuló tevékenységeket. A rendezvényeink nyitottak, a lakók hozzátartozóit és az intézmény dolgozóit is szívesen látjuk.

Összességében gondoskodunk az igénybe vevők ápolási, gondozási szükségleteinek kielégítéséről mind fizikai, mentális és szociális területen is. Orvosi utasítások figyelembevételével, a vezető ápoló és szakmai vezető irányításával, felügyeletével és ellenőrzésével, ápolóink, gondozóink és mentálhigiénés kolléga segíti elő ellátottjaink számára a körülményekhez képest legjobb életminőség nyújtását.

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

5. GONDOZÁSI EGYSÉGEK

Az intézmény a feladatait **gondozási egységekben** látja el.

- **Időotthoni gondozási egységben** a fentebb leírt szolgáltatások nyújtása és a gondozási tevékenység során olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújtunk a szolgáltatást igénybe vevő számára, amelynek során szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmód keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglevő testi-szellemi funkciói helyreállítására, szinten tartására kerül sor.
- **Demens gondozási egység** – az Idősek Otthona külön csoportban látja el azt a személyt, akinél a külön jogszabályban meghatározott szerv a demencia körébe tartozó közép vagy súlyos kórképet állapít meg. Demens ellátottjaink számára speciális, az ő szükségleteikhez igazodó módon nyújtjuk szolgáltatásainkat, mely alább kerül részletes kifejtésre.

DEMENS GONDOZÁSI EGYSÉG

Számos vizsgálat és statisztikai adat támasztja alá, hogy az alapellátásokat igénybe vevő idősök között is fokozottan növekvő számban jelennek meg az utóbbi években a demenciában szenvedők. Az ellátottak közül vannak, akik már rendelkeznek a demenciának valamilyen fokát igazoló szakorvosi véleménnyel. Mire a bentlakásos intézménybe való bekerülés esedékessé válik, mentális állapotuk is rosszabbodó tendenciát mutat.

Demens idős egyének számára az állapotukhoz igazított ellátást szükséges biztosítani, megfelelően kialakított, biztonságos környezetben, megfelelően képzett személyekkel. Cél a demenciával küzdő személy jól-létének biztosítása, hogy az ellátott napjait aktívan töltsse, segítői közreműködésben és érzelmi támogatásban részesüljön.

Plusz szolgáltatásainkat ennek az ellátotti csoportnak úgy alakítjuk ki, hogy a demenciával küzdő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Kognitív zavarai gondozóját igénybe vevő tünetei mellett is érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen élvezni az adott pillanatokat, és olyan támogatást kapjon, mely késlelteti állapotának romlását. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát.

A demenciával küzdő idős ember életminőségének megőrzésébe beletartozik:

- a biztonságos és optimális gondozási környezet kialakítása,
- ápolási-gondozási szükségleteinek kielégítése,
- az állapotának, az élethelyzetének és a „pillanatnak” megfelelő adekvát kommunikáció alkalmazása,
- a tájékozódás, a térbeli és az időbeli orientáció megőrzésének támogatása,
- kognitív jellegű tünetek és a magatartási, valamint a pszichés tünetek enyhítése,
- az önellátási képességek javítása, a képességromlás késleltetése, a képességek csökkenéséből származó zavarok enyhítése,
- az izoláció elkerülése,
- a szűkebb és tágabb szociális környezetben való részvétel támogatása,
- az állandóság biztosítása,
- biztonságának megőrzése, és a védelem, mely az esetleges korlátozás egyetlen lehetséges alapja.

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

Ellátási környezet

A demens részleg intézményi környezetének kialakítása során arra törekedtünk, hogy a demens állapotú igénybe vevők mentális hanyatlásból adódó nehézségek miatt olyan gondozási környezetet teremtsünk, amely támaszkodik a meglévő készségekre, azok megerősítésére, megőrzésére.

Megfelelő közösségi foglalkoztató helyiséget biztosítunk a demens ellátottak számára, amelynek biztonságos, balesetveszélytől mentes a kialakítása és a demens ellátottaknak nyugodt, meghitt környezetet biztosít. A bútorzat biztonságos, a székek stabilak, az asztalok lekerekített sarkokkal rendelkeznek, csúszásmentes a padlózat. Az adott foglalkozásokhoz a megfelelő eszközöket biztosítjuk: rajzolóhoz, festéshez és egyéb kézműves foglalkozásokhoz szükséges eszközök, zenehallgatáshoz és énekléshez megfelelő eszközök, képes könyvek, kirakós és fejlesztő eszközök.

A közvetlen korlátozás helyett, a kockázat csökkentő környezeti feltételek és a kockázati viselkedés indirekt alakítására törekszünk. A mozgásbiztonság növelése szempontjából fontos a térhatárok (pl. fal és padló) megerősítése is.

Figyelembe vettük az idős emberek érzékszervi működésében bekövetkező változásokat és a mentális romlás nyomán jelentkező észlelési nehézségeket. Jól átláthatók a belső tereink, eligazodást segítő jelzéseket használunk (színek, alakzatok és piktogramok). Az intimitást, a nyugodt belső terek, zugok adják, ahol a demenciában szenvedő idős embernek lehetősége nyílik a visszahúzódásra. A szabad használatú terek fontos szerepet játszanak a hozzátartozókkal való találkozások lebonyolításában is.

Lakószobáinkban igyekeztünk a lehető legtöbb természetes fényt biztosítani, ami egészségvédelmi szempontból időseknél különösen fontos. Az intézményi belső terekben, folyósokon (különösen ott, ahol a természetes fény kevés) a megvilágítás alapszintjét megnöveltük. A fő megvilágítás mellett derítőfényekkel, kiegészítő megvilágítással, az izzók és lámpatestek, valamint a megvilágítási pontok optimális megválasztásával törekedtünk a kedvezőtlen, gyakran szorongást, nyugtalanságot kiváltó, zavartságot fokozó árnyékhatások, fényvisszaverődések kiküszöbölésére.

Az egyes helyiségek megvilágításánál figyelembe vettük az adott helyiség szerepét, és differenciált megvilágítási viszonyokat alkalmazunk. A megvilágítási feltételek alakításával segítjük a tájékozódást, célirányok jelölését, és így indirekt módon befolyásolhatjuk a használók mozgásterét.

A mentális hanyatlás kapcsán különös jelentőséggel bír a több érzékszervi csatornán keresztül megvalósuló stimuláció. A pozitív taktilis ingerek a szenzoros tapasztalat ősbibb, mélyebb rétegeit érintik meg, és a demenciában különösen fontos érzelmi-mobilizáló erővel bírnak. A lágy, meleg, színes textíliák alkalmazása a lakóterekben és a közösségi helyiségekben kedvező hatású. Ugyanakkor figyeltünk arra, hogy az erős mintázatok zavarók, dezorientációt válthatnak ki, ezért ezek használatát kerültük.

A bejárati ajtókra is kis táblácskán rákerül jelzésként a szoba jele, ami alapján a lakók be tudják azonosítani saját lakószobáikat.

A színek kiválasztásánál fontos szerepet játszott, hogy nyugtató hatású, meleg színű és nem élénk, zavaró, tükröződő színt kapjanak a lakóhelyiségek.

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

Foglalkozások demens ellátottak számára

A demens igénybe vevők általában akkor kerülnek be az intézménybe, amikor szellemi hanyatlásuk miatt önellátásra képtelenné válnak és gondozásuk családjukra nagy terhet róna. Az intézményben a demens betegek komplex ellátása a demens idősek speciális ápolási - gondozási ellátási szükségleteihez igazodva a teljes körű segítségnyújtás mellett a szinten tartó és képességfejlesztő foglalkozások szervezésével valósul meg. A tevékenységek megszervezése folyamatos napirend szerint történik, a hét minden napján. Az aktivitásokra inkább a délelőtti órák alkalmasak, a gondozási tervekben szereplő módon. A foglalkozás terápiás jellegéből adódóan gyógyító csoportként funkcionál. A foglalkozási lehetőségek egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretein belül valósulnak meg.

Foglalkozást befolyásoló tényezők között szerepel:

- egészségi állapot,
- pillanatnyi hangulat,
- fizikai állapot,
- fronthatások,
- team munka.

Az éves mentálhigiénés munkatervben foglaltak szerint csoportos és egyéni beszélgetések mellett állandó, heti csoportfoglalkozások is vannak, aminek adminisztratív jellege az egyéni gondozási tervben valósul meg, és előkészítése team munkában történik.

A mentálhigiénés gondozás kiterjed a hasznos szabadidő sokszínű és változatos eltöltésére, kulturális, szórakoztató programokra, nemzeti és hagyományos népi ünnepek, jeles napok megünneplésére, továbbá az aktivitást segítő fizikai tevékenységek, például sétáltatás, torna biztosítására.

A demens részlegen a komplex, speciális ápolást-gondozást igénylők számára a meglévő képességek szinten tartása, fejlesztése, rehabilitációja, a meglévő önállóság megtartása az alábbi módszerekkel történik:

Kiscsoportos foglalkozások, érdeklődési kör, szellemi szint, képességek alapján:

- zeneterápia,
- kreatív foglalkozás,
- dalkör,
- dominózás,
- kártyázás,
- társasjátékok.

Finom mechanikai mozgások fejlesztése:

- rajzolás,
- festés,
- színezés,
- gyurmázás,
- kézügyesség fejlesztés/ujjgyakorlatok.

Aktivitást segítő fizikai tevékenységek:

- memóriakártya,
- tárgyak, gyümölcsök felismerése,
- fűszerek felismerése illat alapján,
- családi fotók nézegetése,

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

- beszélgetés.

Személyi feltételek:

- 1 fő a nappali műszakban (7-19 óra között): 1 szociális gondozó, demens szakgondozó,
- 1 fő az éjszaka műszakban (19-7 óra között): 1 szociális gondozó/ápoló,
- 1 fő foglalkoztatás szervező munkatárs – megtervezi és lebonyolítja a heti programokat a demens ellátottak részére: éneklés, meseolvasás, közös beszélgetés, manuális foglalkozások, séta az udvarban stb. – ezek a foglalkozások lehetnek egyéni és csoportosak is
- 1 fő gyógytornász – heti többszöri alkalommal rövid kis tornákkal megmozgatja a demens ellátottakat.

SAKÁPOLÁS

Gyorsabb és hatékonyabb, az idősellátásban részesülők igényeihez jobban igazodó szolgáltatási kínálat biztosítását teszi lehetővé, hogy az intézményben végezhető szakápolási tevékenység. Így biztosítható, hogy a beteg a lehető legrövidebb idő alatt jusson a szükséges ellátáshoz, az utazással és várakozással járó kényelmetlenségek elmaradnak. Az időskorban folyamatosan fennálló kiszáradás veszélye, a sérülékeny bőr, balesetveszély, gyakori krónikus betegségek, műtétek után kialakult állapotok szakápolói tevékenységet tesznek szükségessé folyamatosan vagy átmenetileg. Egyes törések vagy súlyos, hosszú fekvéssel járó betegségek után elengedhetetlenül szükséges a szakszerű tornáztatás mielőbbi megkezdése, vagy folytatása, hiszen ez az egyik feltétele a mielőbbi gyógyulásnak és az esetleges szövődmények elkerülésének. Mindez indokolja, hogy a gyakori hospitalizálás helyett inkább intézményen belül szervezzük meg a lakóink ellátását.

Az ápolás azoknak az ápolási és gondozási eljárásoknak az összessége, amelyek feladata az egészségi állapot javítása, az egészség megőrzése, fejlesztése és helyreállítása, a beteg állapotának stabilizálása, a betegségek megelőzése, a szenvedések enyhítése a beteg emberi méltóságának a megőrzésével, környezetének az ápolási feladatokban történő részvételre való felkészítésével és bevonásával.

A szakápolási tevékenység szakmai programja külön dokumentum, az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendeletben előírt kötelező tartalmi elemekre tekintettel.

6. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

6.1 KÉRELEM BENYÚJTÁSA

Az Idősek Otthona igénybevétele önkéntes, amely az igénybe vevő, vagy törvényes képviselőjének szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára indul. A szóban indítványozott kérelmet az Idősek Otthona által egységesített és rendszeresített formanyomtatványon írásba kell foglalni. Az ehhez szükséges formanyomtatvány igényelhető személyesen az intézményben, vagy e-mailben, valamint letölthető az intézmény és a fenntartó weboldaláról.

6.2 ELŐGONDOZÁS

A kérelem benyújtását követően történhet meg az előgondozás.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendeletben foglaltak szerint az intézmény munkatársai előgondozást végeznek az intézményi elhelyezést megelőzően. Az előgondozás célja:

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

- az igénybe vevő helyzetének megismerése,
- egészségi állapotának szükségleteinek felmérése,
- annak megállapítása, megfelel-e az intézmény által nyújtott szolgáltatás az igénybe vevő szükségleteinek.

Előzetes telefonos egyeztetést követően a megbeszélrt időpontban megtörténik az előgondozás, amely történhet a kérelmező otthonában, egészségügyi intézményben vagy bentlakásos otthonban.

Az előgondozáson jelen vannak:

- előgondozott,
- törvényes képviselő,
- az intézmény szociális munkatársa,
- az intézmény vezető ápolója.

Kitöltésre kerül az előgondozási lap, amely részletesen tartalmazza a kérelmező:

- személyes adatait,
- törvényes képviselő elérhetőségeit,
- jövedelem igazolását, nyilatkozatát,
- szükséges orvosi dokumentációt, orvosi javaslatokat,
- napi életvitellel kapcsolatos tudnivalókat – a beköltözéshez és az elhelyezéshez fontos információkat,
- ápolási gondozási szükségleteit írásos formában és pontozási rendszerben,
- pár mondatos összeggést, amely az előgondozás során szerzett információkból tevődik össze.

Az előgondozás keretében felkészítjük az ellátást igénybe vevőt, illetve a törvényes képviselőjét, hozzátartozóját az intézményi elhelyezésre és tájékoztatjuk az intézmény által nyújtott szolgáltatások köréről, feltételeiről, az intézmény Házirendjének tartalmáról, valamint a fizetendő térítési díjról és átadásra kerül a Megállapodás tervezete.

A kérelem elbírálása előtt az Intézményvezető szöveges értékelést készít az Szt. vonatkozó paragrafusa és annak figyelembevételével, hogy az ellátást igénylő az Ök. rendeletben foglaltak szerint hány éve rendelkezik lakóhellyel a kerületben, milyen egyéni élethelyzete, egészségi állapota, szociális helyzete, hozzátartozójának gondozási képessége. Az Intézményvezető a szöveges értékelés alapján hozza meg döntését a megfelelő személyre szabott szolgáltatás biztosítása érdekében.

Az előgondozás és a gondozási szükséglet vizsgálat eredményétől függően az intézményvezető az előgondozási adatlap, valamint az értékelő adatlap birtokában értesíti az igénybe vevőt, vagy annak törvényes képviselőjét a döntéséről. Amennyiben a kérelmező alkalmas az Idősek Otthona ellátására felvételre kerül vagy felkerül az intézmény várólistájára.

Amennyiben valamilyen okból nem alkalmas a kérelmező az otthonunk ellátására (például speciális betegség, folyamatos egészségügyi szakellátás, pszichiátriai vagy addiktológiai szakellátást igénylő) hivatalos döntés formájában megtörténik az elutasítás.

A döntésről szóló értesítés kézhezvételtől számított nyolc napon belül az elutasított kérelmező a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

6.3 A SORON KÍVÜLI ELHELYEZÉS SZABÁLYAI

Ha a kérelmező helyzete a soronkívüliséget indokolja, az erre vonatkozó igényét a kérelemben tüntetheti fel.

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

A soron kívüli ellátás biztosítását különösen az alapozza meg, ha az igénybe vevő:

- megfelel a bekerülés feltételeinek és önmaga ellátására képtelen és nincs olyan hozzátartozója, aki ellátásáról gondoskodna és ellátása más egészségügyi vagy szociális szolgáltatás biztosításával sem oldható meg,
- a háziorvos, kezelőorvos, szakorvos szakvéleménye szerint soron kívüli elhelyezése indokolt,
- szociális helyzetében, egészségi állapotában olyan kedvezőtlen változás következett be, amely miatt soron kívüli elhelyezése vált szükségessé,
- kapcsolata vele együtt élő hozzátartozójával, eltartójával helyrehozhatatlanul megromlott és a további együttélés életét, testi épségét veszélyezteti.

A soron kívüliség fennállásáról, az azt megalapozó szempontok figyelembe vételével az intézményvezető dönt. A soron kívüli elhelyezés iránti igény sorrendben megelőzi a többi kérelmet. Ha valamennyi soron kívüli elhelyezési igény nem teljesíthető, az intézményvezető haladéktalanul intézkedik az előgondozás lefolytatásáról, majd dönt a jogosultak elhelyezési sorrendjéről. Nem teljesíthető soron kívüli elhelyezési igény azon igénybe vevő férőhelyére, aki a férőhely elfoglalásának időpontjáról már értesítést kapott.

6.4 KÜLÖN ELJÁRÁS NÉLKÜLI ELHELYEZÉS

Külön eljárás nélkül kizárólag az Szt. 65/E. § szerinti vörös kód esetén van lehetőség, melynek során az intézmény köteles az intézménybe érkező hajléktalan személynek élete és testi épsége megóvásához szükséges mértékben a pihenés, télen a melegedés lehetőségét biztosítani, az eljárásrendnek megfelelően. A külön eljárás nélküli elhelyezés esetén az intézmény fekhelyet, tisztálkodási lehetőséget és meleg ételt nem tud biztosítani. Az elhelyezés az épület földszinti közös helyiségében biztosítható.

6.5 BEKÖLTÖZÉS

A beköltözés lehetőségéről a szociális munkatárs telefonon vagy írásban értesíti a kérelmezőt, törvényes képviselőt vagy egészségügyi intézményt – ahonnan beköltözik a lakó – a férőhely elfoglalására fenntartott legalább nyolc napos határidőről és a beköltözéshez szükséges további teendőkről. A határidő első napja a szóbeli értesítés napját követő napon, írásbeli értesítés esetén az értesítés kézhezvételét követő napon kezdődik. A beköltözésben segítséget nyújtó hozzátartozó tájékoztatása is megtörténik, hogy minél gördülékenyebben és az idős embert támogató személy jelenlétében történhessen a költözés.

Ekkor szükséges elkészíteni azokat az orvosi vizsgálatokat, amelyek a jogszabály szerint szükségesek a beköltözéshez.

- egy éven belüli negatív tüdőszűrő eredmény,
- negatív széklet bakteriológiai vizsgálat,
- orvosi igazolás fertőző betegség nem meglétéről.

Az ellátás igénybevételének megkezdésekor az intézményvezető az ellátást igénybe vevővel vagy (gondnokság alá helyezett személy esetén) a törvényes képviselőjével megállapodást köt.

A megállapodás tartalmazza:

- az ellátás időtartamát,
- az ellátás által nyújtott szolgáltatások formáját, körét, rendszerességét,
- a személyi térítési díj megállapodásra, fizetésre vonatkozó szabályokat.

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

Az ellátást megkezdeni az Ök. rendelet szerinti belépési hozzájárulás megfizetése és annak az Idősek Otthona által erre létrehozott folyószámlájára való beérkezését követően lehet.

6.6 TÉRÍTÉSI DÍJ

Az intézményi és személyi térítési díj megállapítására vonatkozó szabályokat az Szt. 132. § (1) bekezdés e) pontja, a 114-119 §-ai, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet, illetve az Ök. rendelet határozza meg.

A térítési díjat az ellátást igénybe vevő, a jogosult tartását szerződésben vállaló személy, a jogosult tartására bíróság által kötelezett, vagy azt megállapodásban vállaló személy köteles megfizetni.

A térítési díj megfizetésének

- határideje: az előző hónap térítési díjának megfizetése minden hónap 20. napjáig történik meg;
- módja: átutalással az Idősek Otthona erre a célra létrehozott számlájára, vagy kézpénzes befizetéssel az intézmény pénztárába a Házirend és a vonatkozó szabályzat szerint.

6.7 AZ INTÉZMÉNYI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE

Az intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a megállapodás felmondásával.

A megállapodást az ellátott, illetve törvényes képviselője indokolás nélkül felmondhatja.

Az intézmény vezetője részéről felmondásnak akkor van helye, ha:

- az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
- az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy, térítési díj kötelezettségének, az Szt. 102. § szerint nem tesz eleget.

A házirend súlyos megsértésének számít:

- a házirendben megállapított alkoholfogyasztás szabályainak rendszeres megszegése, melyről legalább 5 írásbeli figyelmeztetés áll rendelkezésre (az intézményvezető, a helyettese vagy a vezető ápoló rögzíti);
- a dohányzás szabályainak súlyos és rendszeres megszegése, mely veszélyezteti az ellátottak, munkavállalók életét, testi épségét és az intézmény épületét, berendezési-vagyontárgyait;
- mások tulajdonának többszöri megsértése, különös tekintettel a személyes tulajdon elvételére;
- egymás személyének vallási, nemi, világnézeti hovatartozásának sértegetése, amely már lehetetlenné teszi a többi emberrel való együttélést;
- a házirendben meghatározott veszélyeztető tárgyak elvétel utáni ismételt birtoklása, használata;
- az igénybe vevők és az intézményi dolgozók fizikai bántalmazása;
- az intézmény rossz hírének keltése, valótlan információk terjesztése, melyről legalább 3 írásbeli figyelmeztetés áll rendelkezésre (az intézményvezető, a helyettese vagy a vezető

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

ápoló rögzíti).

7. SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Az intézmény működéséről mindenki számára hozzáférhető tájékoztatást kell nyújtani.

Az idősök otthona tájékoztatási módjai:

- Személyes látogatás alkalmával az intézményvezető, vagy az általa megbízott munkatárs bemutatja az érdeklődőknek az intézményt, tájékoztatást ad a házirendről, a megállapodásról, amennyiben az érdeklődő igényli kérelem nyomtatványt ad. Intézményi jogviszony iránti szándék esetén munkanapokon 8-16 óráig tudunk tájékoztatást nyújtani és az intézményt bemutatni. Lehetőség nyílik a lakókkal való közvetlen ismerkedésre, a lakószobák, közösségi helyiségek megtekintésére. Intézményünk nyitott a külvilág, rokonok, érdeklődők felé, így a hét minden napján 8-20 óra között látogatható. Telefonon történő érdeklődésre igyekszünk minél részletesebb tájékoztatást adni, azonban javasoljuk a kérelem benyújtása előtti személyes tájékozódást, ismerkedést is.
- Az e-mailen keresztül érkező érdeklődések mindegyikére válaszol az intézményvezető, a válaszhoz csatolja a kérelem nyomtatványt, valamint az aktualizált tájékoztató kiadványt, vagy azok webes elérhetőségének linkjét.
- A fenntartó honlapján az intézményünk hivatkozása szerepel, ahol letölthetők nyomtatványaink, tájékoztatóink, fizetendő térítési díjaink, láthatóak az intézmény mindennapjaival és működésével kapcsolatosan folyamatosan aktualizáljuk híreinket.
- Tájékoztató anyag és letölthető dokumentumok megtalálhatóak az intézmény és a fenntartó weboldalan.
- Tájékoztató jelenik meg az intézményről a helyi sajtóban és a kerület szociális és egészségügyi intézményeiben.
- Tájékoztató jelenik meg az intézményről a fenntartó és az intézmény hirdetőtábláján.
- Az fenntartó és az intézmény által szervezett programokon, rendezvényeken.

8. MÁS INTÉZMÉNYEKSEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az Idősök Otthona kapcsolatot tart a kerületben működő szociális, egészségügyi, kulturális, oktatási és nevelési intézményekkel.

Első sorban a *Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Területi Szociális Szolgálat*tal, amely intézmény az alapszolgáltatásokat nyújtja a kerületi idősök számára. Itt működik szállító szolgáltatás, amit intézményünk igénybe tud venni lakóink számára az egészségügyi szakellátásra, valamint egyéb külső programokra való eljutáshoz. A Területi Szociális Szolgálat egyéb programjai is elérhetőek az azt igénybe venni tudó lakóink számára. Ugyan úgy, ahogy az Otthon által szervezett bizonyos programok is látogathatók a nappali ellátást igénybe vevő kerületi idősök számára.

A *Napraforgó Család- és Gyermekejóléti Központtal* (1163 Budapest, Cziráki utca 22.) való együttműködés alapja az, hogy a Napraforgó Központ jelzéssel élhet ellátást igénylőkről, továbbá az igénybe vevőkkel alapellátás keretében kapcsolatban állhatott.

A kerületben működő *XVI. kerület Kertvárosi Egészségügyi Szolgálatával* (1163 Budapest, Tekla utca 2/c.) is szoros együttműködést alakítottunk ki, hogy lakóink minél gördülékenyebben tudják igénybe venni a szükséges egészségügyi szakrendeléseket, szűrőprogramokat. Kiemelkedően fontos az alapellátás orvosaival (házi orvosok) való kapcsolattartás.

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

Célunk, hogy lakóink számára lehetőséget biztosítsunk kulturális programokhoz való hozzáféréshez, ezért jó kapcsolatot alakítunk ki a *Corvin Művelődési Házzal (1165 Budapest, Hunyadvár utca 43/c.)* és a *Kertvárosi Helytörténeti és Emlékezet Központtal (1165 Budapest, Veres Péter út 157.)*.

A hitélet és lelki gondozás támogatásának érdekében kapcsolatot alakítunk ki a *kerületben működő egyházközségekkel*.

Fontosnak tartjuk a generációk közötti kapcsolatok ápolását, ezért szeretnénk partneri kapcsolatot kiépíteni különböző ünnepi alkalmak és programok kapcsán a *kerületben működő óvodákkal és iskolákkal*.

Az intézmény továbbá a hatékony működés érdekében együttműködik:

- a fenntartóval, különösen a Képviselő-testülettel, az Egészségügyi és Szociális Bizottsággal, a Szociális és Szociális Intézményi Irodával, a Költségvetési Irodával, a Pénzügyi Irodával, továbbá a gazdálkodást illetően a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Gazdasági, Működtető - Ellátó Szervezettel;
- a Budapest Főváros Kormányhivatal XVI. kerületi Hivatala Gyámügyi Osztállyal;
- a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatóságával.

Az együttműködés módja:

- személyes, illetve telefonos kommunikáció,
- levél (elsősorban elektronikus formában) útján történő információ csere,
- személyes tapasztalatcsere,
- konferenciákon, továbbképzéseken való részvétel.

9. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az intézmény Szakmai Programjának és mellékleteinek elkészítéséért és aktualizálásáért, naprakész állapotáért az intézményvezető a felelős.

Az intézmény vezetője köteles gondoskodni arról, hogy a Szakmai Programban foglaltakat az intézmény valamennyi dolgozója megismerhesse és magára nézve kötelezőnek fogadja el.

Az intézmény Szakmai Programja a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba és visszavonásig érvényes. A jóváhagyásra jogosult Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata szerint a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének Egészségügyi és Szociális Bizottsága.

Jelen Szakmai Program hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a 2025. április 14. napján a 49/2025. (IV. 14.) ESZB határozattal jóváhagyott Szakmai Program.

Budapest, 2025. október 6.


Mikulás Franciska
intézményvezető

XVI. KERÜLETI KERTVÁROSI IDŐSEK OTTHONA

MELLÉKLETEK:

- 1. számú melléklet:* A XVI. kerületi Kertvárosi Idősek Otthona Megállapodása az idősek otthona ellátására
- 2. számú melléklet:* A XVI. kerületi Kertvárosi Idősek Otthona Megállapodása a demenes személyek ellátására
- 3. számú melléklet:* Házi rend
- 4. számú melléklet:* Szervezeti és Működési Szabályzat